

Factsheet Inzet zorgmedewerkers

oktober 2021

Inleiding

Voldoende en goed opgeleide medewerkers zijn van groot belang voor een goede gezondheidszorg. Daarom wordt al jaren informatie verzameld over de arbeidsmarkt in zorg en welzijn, zodat betrokken partijen hun arbeidsmarktbeleid kunnen afstemmen op de huidige en toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Deze informatie wordt o.a. ontsloten via de websites van het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (azwinfo.nl, azwstatline.nl) en de regionale arbeidsmarktdashboards van RegioPlus.

Informatie over de belasting en inzetbaarheid van zorgverleners is extra urgent wanneer sprake is van toenemende druk op de zorg. Daarom zijn enkele indicatoren toegevoegd aan de reeds bestaande regionale arbeidsmarktdashboards. Deze indicatoren bieden aanvullende arbeidsmarktinformatie voor regionale partijen. Het gaat om zaken als verzuim, gewerkte overuren en zo actueel mogelijke informatie over het totaal aantal werknemers en FTE. Daarnaast wordt er elke maand een factsheet uitgebracht met een aantal kerngegevens uit dit arbeidsmarktdashboard.

Klik hier om naar de regionale arbeidsmarktdashboards te gaan:

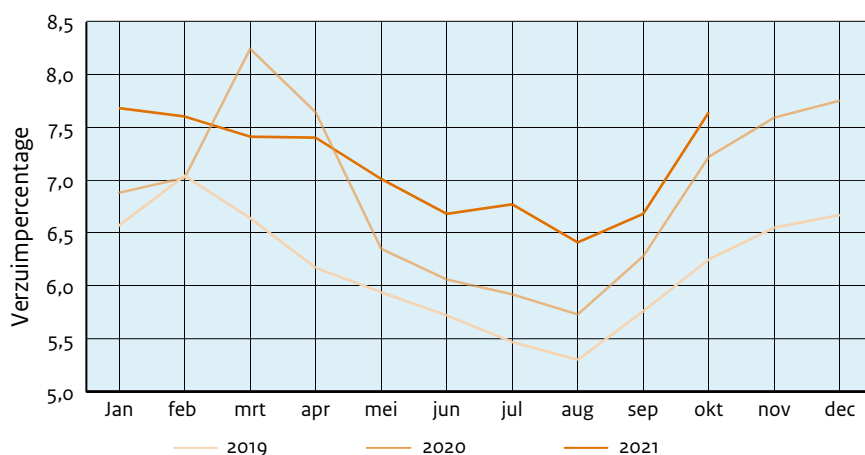
<https://inzetzorg.arbeidsmarktinbeeld.nl/inzetzorg-landelijk-dashboard>

<https://regioplus.nl/arbeidsmarktinformatie/>

Data en databronnen in deze factsheet

- Verzuimpercentage en de meldingsfrequentie: de bron hiervoor is Vernet. Deze cijfers betreffen 4 branches (ziekenhuizen, gehandicaptenzorg, GGZ en VVT).
- De bron voor gegevens over aantallen werknemers, fte, ORT en aandelen oproepkrachten is PFZW (m.u.v. de cijfers over de UMC's). Deze cijfers betreffen 8 branches (ziekenhuizen, revalidatiecentra, gehandicaptenzorg, GGZ, VVT, huisartsenzorg & gezondheidscentra, jeugdzorg en sociaal werk). Bij deze data gaat het om voorlopige cijfers die nog kunnen wijzigen.
- De bron voor gegevens over aantallen werknemers en fte in de UMC's is ABP. Bij deze data gaat het om voorlopige cijfers die nog kunnen wijzigen.
- De gegevens zijn weergegeven op landelijk niveau en/of op het niveau van de 25 veiligheidsregio's.

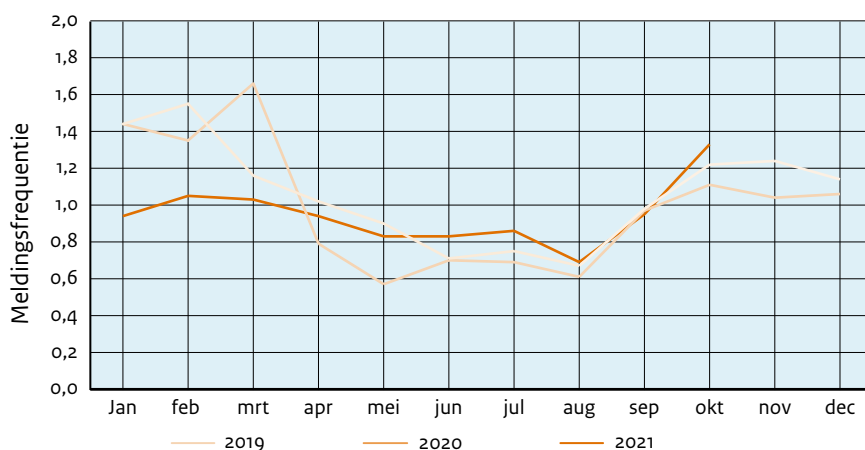
Verzuimpercentage

Branche	Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021
ZKH	5,27	6,30	6,52
GHZ	6,54	7,20	7,93
GGZ	6,27	6,47	7,26
VVT	7,05	8,40	8,65
Totaal	6,25	7,22	7,64

Het verzuimpercentage is het aandeel fte dat in een bepaalde periode wordt gemist als gevolg van ziekte van medewerkers. Dit verzuimpercentage kent een grote seizoensinvloed. De cijfers kunnen daarom het beste vergeleken worden met dezelfde periode in het voorafgaande jaar. In oktober 2021 is het verzuimpercentage 7,64%. In de VVT is het verzuimpercentage het hoogst (8,65%), in de ziekenhuizen het laagst (6,52%).

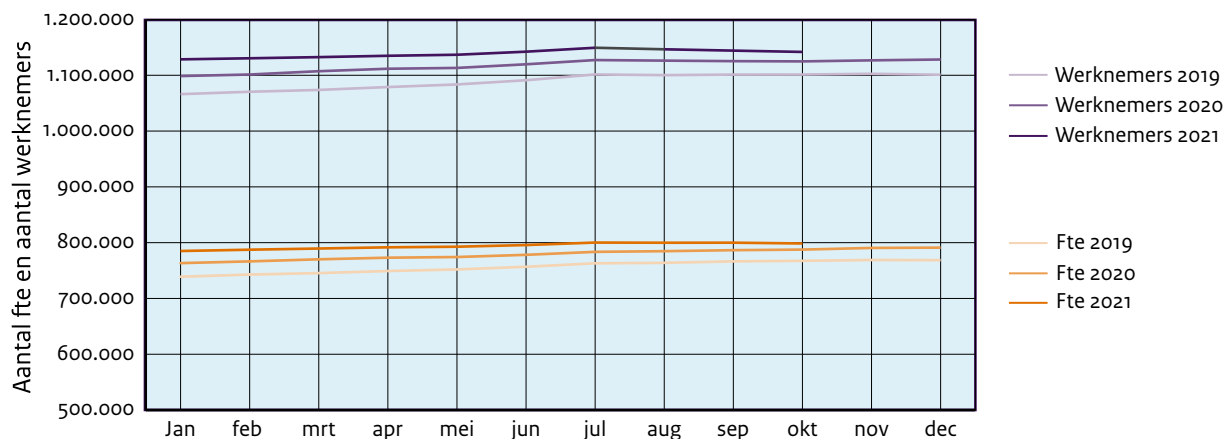
Meldingsfrequentie

Branche	Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021
ZKH	1,32	1,23	1,41
GHZ	1,13	0,95	1,25
GGZ	1,41	1,03	1,42
VVT	1,12	1,14	1,30
Totaal	1,22	1,11	1,33

De meldingsfrequentie in een maand is het gemiddeld aantal ziekmeldingen per medewerker, vermenigvuldigd met 12 (dit laatste wordt gedaan om een vergelijking met jaarcijfers mogelijk te maken). In oktober 2021 is de meldingsfrequentie hoger dan in oktober 2020.

Aantal fte en aantal werknemers

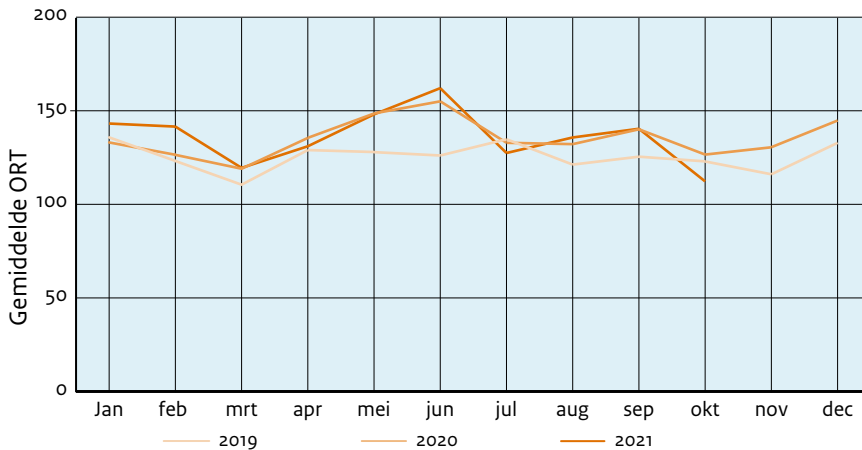

Branche	Aantal fte			Aantal werknemers		
	Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021	Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021
HZ&GC	20.274	21.103	21.808	32.638	33.821	34.936
RC	6.904	6.898	6.864	9.696	9.675	9.642
ZKH	149.406	152.395	153.108	196.826	200.828	201.224
UMC	61.204	62.019	62.664	73.794	73.929	74.242
GHZ	130.322	134.247	136.545	185.873	189.331	192.272
GGZ	66.243	68.025	69.593	82.923	84.425	86.353
VVT	263.984	271.960	275.430	441.273	452.812	461.056
JZ	24.569	25.327	25.816	30.282	31.150	31.720
SW	44.533	45.601	46.717	59.598	60.153	61.411
Zorg en welzijn*	767.437	787.574	798.543	1.101.347	1.124.867	1.141.826

* NB omdat mensen in meerdere branches werkzaam kunnen zijn, is het totaal aantal werknemers in Zorg en Welzijn iets lager dan de optelsom van de verschillende branches.

Het aantal werknemers en het aantal fte in de zorg geeft aan of er sprake is van groei of krimp van de sector. Eind oktober 2021 is het aantal werknemers en het aantal fte in vrijwel alle branches gestegen t.o.v. de aantallen in oktober 2020. De enige uitzondering zijn de revalidatiecentra, waar een hele kleine daling te zien is.

Gemiddelde ORT

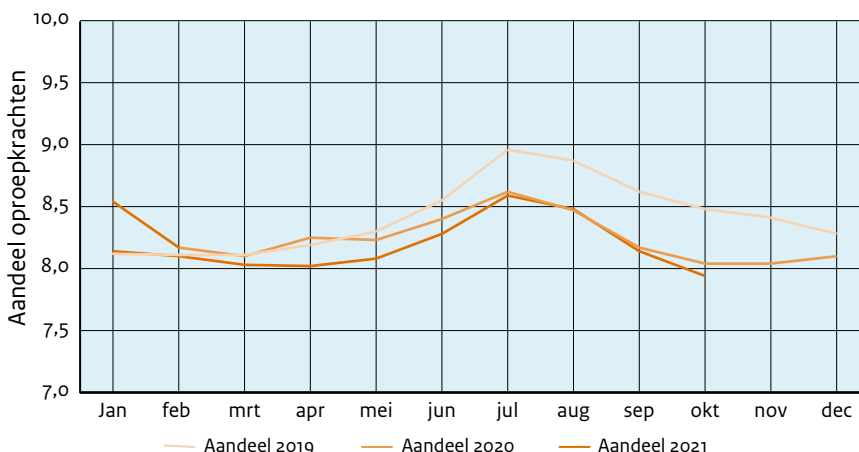

Branche	Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021
HZ&GC	55,34	53,62	45,63
RC	67,30	69,79	68,90
ZKH	141,14	164,55	153,73
GHZ	120,77	121,52	116,58
GGZ	107,33	109,74	102,60
VVT	141,55	138,77	114,97
JZ	59,15	54,13	48,88
SW	31,96	34,94	33,12
Totaal	122,94	126,56	112,24

Een toe- of afname in de gemiddelde ORT geeft aan of er sprake is van een toenemend beroep op medewerkers of juist niet. De gemiddelde ORT is het bedrag aan onregelmatigheidstoeslag dat gemiddeld per medewerker is uitbetaald in die maand (dit is het gemiddelde over alle medewerkers). ORT wordt niet altijd uitbetaald in de maand waarin de onregelmatige diensten zijn gedraaid. Bij deze data moet daarom vooral naar de trend en/of de ontwikkeling ten opzichte van dezelfde periode in het voorgaande jaar gekeken worden. Hierbij moet wel in het achterhoofd worden gehouden dat de loonsverhogingen in 2020 ook doorwerken in de ORT.

In oktober 2021 ligt de gemiddelde ORT in alle branches lager dan in oktober 2020.

Aandeel oproepkrachten

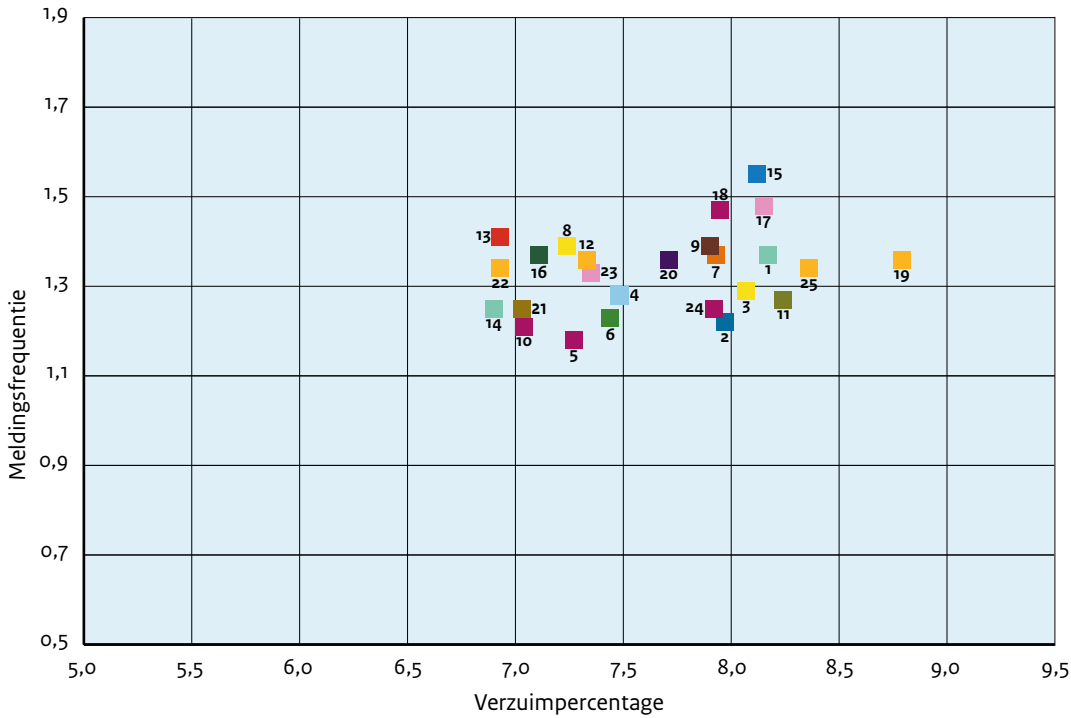
Branche	Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021
HZ&GC	5,3%	6,7%	6,7%
RC	4,3%	5,1%	5,0%
ZKH	5,0%	6,5%	6,1%
GHZ	8,2%	6,6%	6,4%
GGZ	2,3%	2,3%	2,2%
VVT	12,5%	11,3%	11,4%
JZ	2,1%	1,9%	2,0%
SW	5,4%	5,6%	5,3%
Totaal	8,5%	8,0%	7,9%

Een toe- of afname in het aandeel oproepkrachten geeft een indicatie of er sprake is van een toenemend beroep op medewerkers of juist niet. Het aandeel oproepkrachten is het aandeel werknemers met een oproepcontract dat in de betreffende maand is ingezet, ten opzichte van het totaal aantal werknemers in die maand. Het is vooral de trend die hier van belang is, daarbij ook rekening houdend met seizoenspatronen.

In oktober 2021 worden ongeveer evenveel oproepkrachten ingezet als in oktober 2020. Dat geldt voor alle branches.

Meldingsfrequentie en verzuimpercentage per veiligheidsregio

In het spreidingsdiagram is per veiligheidsregio te zien wat de meldingsfrequentie en het ziekteverzuimpercentage waren in oktober 2021. Welk nummer bij welke regio hoort is terug te vinden in de tabel.

Nummer	Veiligheidsregio
1	Groningen
2	Fryslân
3	Drenthe
4	IJsselland
5	Twente
6	Noord-en Oost-Gelderland
7	Gelderland-Midden
8	Gelderland-Zuid
9	Utrecht
10	Noord-Holland-Noord
11	Zaanstreek-Waterland
12	Kennemerland
13	Amsterdam-Amstelland
14	Gooi en Vechtstreek
15	Haaglanden
16	Hollands-Midden
17	Rotterdam-Rijnmond
18	Zuid-Holland-Zuid
19	Zeeland
20	Midden-en West-Brabant
21	Brabant-Noord
22	Brabant-Zuidoost
23	Limburg-Noord
24	Limburg-Zuid
25	Flevoland

Kerngegevens per veiligheidsregio

In de onderstaande tabel is een aantal kerngegevens per veiligheidsregio weergegeven, voor oktober 2019, 2020 en 2021. Meer gedetailleerde informatie is te vinden op het arbeidsmarktdashboard www.inzetzorg.arbeidsmarktinbeeld.nl.

Nummer	Veiligheidsregio	Verzuimpercentage			Aantal fte			Gemiddelde ORT		
		Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021	Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021	Okt 2019	Okt 2020	Okt 2021
1	Groningen	6,51	6,97	8,17	33.369	33.989	34.504	€ 122,08	€ 125,54	€ 105,47
2	Fryslân	6,40	6,75	7,97	30.737	31.145	31.495	€ 121,54	€ 125,42	€ 108,26
3	Drenthe	6,83	7,57	8,07	26.555	26.802	27.071	€ 124,11	€ 127,35	€ 121,58
4	IJsselland	5,81	6,51	7,48	26.581	27.335	27.990	€ 117,61	€ 123,10	€ 106,28
5	Twente	6,56	7,38	7,27	29.102	30.013	30.461	€ 130,39	€ 152,21	€ 99,90
6	Noord-en Oost-Gelderland	6,15	6,84	7,44	40.929	41.803	42.058	€ 125,06	€ 130,95	€ 114,51
7	Gelderland-Midden	6,12	7,17	7,93	30.877	31.824	32.416	€ 119,74	€ 124,34	€ 107,34
8	Gelderland-Zuid	5,79	7,22	7,24	29.732	30.742	31.116	€ 124,39	€ 123,86	€ 112,46
9	Utrecht	6,42	7,26	7,90	59.934	61.593	62.289	€ 107,55	€ 112,61	€ 98,20
10	Noord-Holland-Noord	5,81	6,34	7,04	29.060	29.485	29.958	€ 126,63	€ 129,76	€ 127,08
11	Zaanstreek-Waterland	6,73	7,95	8,24	13.284	13.586	13.850	€ 118,28	€ 120,65	€ 114,63
12	Kennemerland	6,42	7,02	7,33	22.012	22.469	22.749	€ 123,67	€ 127,90	€ 113,58
13	Amsterdam-Amstelland	5,59	7,32	6,93	32.491	34.110	34.969	€ 120,33	€ 118,04	€ 113,04
14	Gooi en Vechtstreek	6,20	7,18	6,90	9.535	9.714	9.872	€ 119,14	€ 123,09	€ 119,38
15	Haaglanden	6,82	8,64	8,12	39.436	40.496	41.039	€ 122,61	€ 125,49	€ 118,29
16	Hollands-Midden	5,99	6,48	7,11	39.022	40.128	40.556	€ 120,83	€ 122,05	€ 102,24
17	Rotterdam-Rijnmond	6,43	8,20	8,15	53.350	55.204	56.196	€ 126,31	€ 129,14	€ 101,86
18	Zuid-Holland-Zuid	6,25	8,12	7,95	20.811	21.361	21.558	€ 123,17	€ 125,61	€ 109,14
19	Zeeland	6,31	7,20	8,79	17.254	17.647	17.591	€ 130,44	€ 131,59	€ 132,46
20	Midden-en West-Brabant	6,02	7,53	7,71	46.164	47.565	48.427	€ 123,62	€ 126,83	€ 109,22
21	Brabant-Noord	6,09	7,03	7,03	28.397	29.195	29.409	€ 124,76	€ 122,37	€ 108,68
22	Brabant-Zuidoost	5,80	6,94	6,93	30.271	31.102	31.616	€ 119,88	€ 123,09	€ 115,86
23	Limburg-Noord	6,20	6,30	7,35	24.356	25.162	25.569	€ 127,66	€ 130,61	€ 125,85
24	Limburg-Zuid	6,80	7,28	7,92	30.207	31.154	31.670	€ 126,12	€ 126,66	€ 127,09
25	Flevoland	6,07	7,22	8,36	16.510	16.959	17.421	€ 134,30	€ 136,62	€ 131,57

Inventarisatie knelpunten

GGD GHOR brengt wekelijks in kaart of er in de veiligheidsregio's knelpunten zijn rondom mensen, middelen of processen. Deze uitvraag betreft de V&V, Thuiszorg, Gehandicaptenzorg en GGZ.

In week 47 (de week van 22 november) geven vrijwel alle regio's aan dat er personele knelpunten zijn in de verpleeghuizen. In de gehandicaptenzorg en de thuiszorg ervaren vier van de vijf regio's knelpunten, in de GGZ zijn dat er drie van de vijf. Deze knelpunten variëren van zorgelijk tot kritiek. Oorzaken van deze knelpunten liggen in oplopend ziekteverzuim, hoge werkdruk, uitstroom van personeel en quarantaine in de thuissituatie (bron: Monitor zorgcontinuïteit peildatum 24 november 2021).

Toelichting

Dataset

Deze factsheet bevat data over medewerkers met een arbeidsovereenkomst, inclusief BBL-leerlingen. ZZP'ers, vrijwilligers, mantelzorgers etc. zijn niet meegenomen in deze cijfers.

Afkortingen

ZKH	Ziekenhuizen, exclusief academische ziekenhuizen
GHZ	Gehandicaptenzorg
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
VVT	Verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg
HZ&GC	Huisartsenzorg & gezondheidscentra (huisartsen zelf zijn alleen meegeteld als ze in een gezondheidscentrum werkzaam zijn).
RC	Revalidatiecentra
JZ	Jeugdzorg
SW	Sociaal Werk
UMC	Universitair Medisch Centra

Definities

Het verzuimpercentage geeft aan hoeveel arbeidscapaciteit er in een bepaalde periode wordt gemist. Van alle werknemers wordt elke ziekte- en dienstverbanddag in de periode vermenigvuldigd met de bij die dag behorende parttimefactor en de arbeidsongeschiktheidsfactor, waarna deze worden opgeteld. Het totaal aantal ziekte-dagen wordt gedeeld door het totaal aantal dienstverbanddagen en vermenigvuldigd met 100%.

De meldingsfrequentie: het aantal ziekmeldingen in een verslagperiode wordt gedeeld door het aantal werknemers in die periode. Om een vergelijking met (voortschrijdend) jaarcijfers mogelijk te maken, wordt de meldingsfrequentie van een maand altijd herleid tot een jaarcijfer, dus vermenigvuldigd met twaalf.

Onregelmatigheidstoelage (ORT) is de toeslag die een werknemer op zijn brutoloon krijgt, wanneer deze op onregelmatige tijden moet werken.

FTE: het aantal FTE is gebaseerd op het aantal verloonde uren gedeeld door het aantal normuren. Het gaat hier om het definitief aantal verloonde uren en niet de contracturen. De normuren zijn gebaseerd op de cao-norm van de medewerker. Meestal is dit 36 uur per week, maar de norm kan ook 45 uur per week bedragen bij bijvoorbeeld medisch specialisten. In beide gevallen leidt een fulltime werkweek (van 36 of 45 uur per week) tot 1 FTE.

Relatie tot andere gegevensverzamelingen

Voor een deel van de informatie in deze factsheet zijn ook gegevens beschikbaar binnen het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW). Het AZW programma doet zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek naar de ontwikkelingen van de arbeidsmarkt in zorg en welzijn. Er wordt o.a. op structurele wijze eenduidige informatie verzameld door het CBS. De informatie uit het onderzoeksprogramma beslaat alle branches binnen Zorg en Welzijn en is goed vergelijkbaar, zowel onderling tussen branches als met andere sectoren. De data van AZW vormen de basis van de monitor van het actieprogramma Werken in de zorg. Voor de factsheet is gekozen voor andere, aanvullende bronnen. Hier zijn twee redenen voor. De eerste is de benodigde actualiteit van de data. De tweede is dat niet alle gebruikte gegevens ook in AZW beschikbaar zijn (o.a. gegevens naar functie en gewerkte meeruren). Vanwege het verschil in databronnen kan er verschil zitten tussen de informatie in deze factsheet en de informatie van AZW.

De data uit deze factsheet is verzorgd door

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres

Parnassusplein 5 | 2511 vx Den Haag

Postadres

Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11

www.rijksoverheid.nl

november 2021